

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 293/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. B. F., PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 1416/2013, Rvp 1417/2013, Rvp 1418/2013, Rvp 1419/2013, Rvp 1420/2013, Rvp 1421/2013, Rvp 1422/2013, Rvp 1423/2013, Rvp 1424/2013, Rvp 1425/2013, Rvp 1426/2013, Rvp 1427/2013, Rvp 1428/2013, Rvp 1429/2013, Rvp 1430/2013, Rvp 1431/2013, Rvp 1432/2013, Rvp 1433/2013, Rvp 1434/2013, Rvp 1435/2013, Rvp 1436/2013, Rvp 1437/2013, Rvp 1438/2013, Rvp 1439/2013, Rvp 1440/2013, Rvp 1441/2013, Rvp 1442/2013, Rvp 1443/2013, Rvp 1444/2013, Rvp 1445/2013, Rvp 1446/2013, Rvp 1447/2013, Rvp 1448/2013, Rvp 1449/2013, Rvp 1450/2013, Rvp 1451/2013, Rvp 1452/2013, Rvp 1453/2013, Rvp 1454/2013, Rvp 1455/2013, Rvp 1456/2013, Rvp 1457/2013, Rvp 1458/2013, Rvp 1459/2013, Rvp 1460/2013, Rvp 1461/2013, Rvp 1462/2013, Rvp 1463/2013, Rvp 1464/2013, Rvp 1465/2013, Rvp 1466/2013, Rvp 1467/2013, Rvp 1468/2013, Rvp 1469/2013, Rvp 1470/2013, Rvp 1471/2013, Rvp 1472/2013, Rvp 1473/2013, Rvp 1474/2013, Rvp 1475/2013, Rvp 1476/2013, Rvp 1477/2013, Rvp 1478/2013, Rvp 1479/2013, Rvp 1480/2013, Rvp 1481/2013, Rvp 1482/2013, Rvp 1483/2013, Rvp 1484/2013, Rvp 1485/2013, Rvp 1486/2013, Rvp 1487/2013, Rvp 1488/2013, Rvp 1489/2013, Rvp 1490/2013, Rvp 1491/2013, Rvp 1492/2013, Rvp 1493/2013, Rvp 1494/2013, Rvp 1495/2013, Rvp 1496/2013, Rvp 1497/2013, Rvp 1498/2013, Rvp 1499/2013, Rvp 1500/2013, Rvp 1501/2013, Rvp 1502/2013, Rvp 1503/2013, Rvp 1504/2013, Rvp

1505/2013, Rvp 1506/2013, Rvp 1507/2013, Rvp 1508/2013, Rvp 1509/2013, Rvp 1510/2013, Rvp 1511/2013, Rvp 1512/2013, Rvp 1513/2013, Rvp 1514/2013, Rvp 1515/2013, Rvp 1516/2013, Rvp 1517/2013, Rvp 1518/2013, Rvp 1519/2013, Rvp 1520/2013, Rvp 1521/2013, Rvp 1522/2013, Rvp 1523/2013, Rvp 1524/2013, Rvp 1525/2013, Rvp 1526/2013, Rvp 1527/2013, Rvp 1528/2013, Rvp 1529/2013, Rvp 1530/2013 a sp. zn. Rvp 1531/2013 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 NcC/477/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/472/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/337/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/317/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/474/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/456/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/471/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/457/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/475/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/501/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/498/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/495/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/491/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/328/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/470/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/482/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/514/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/479/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/318/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/494/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/335/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/469/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/467/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/482/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/496/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/484/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/456/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/465/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/466/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/464/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/520/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/464/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/519/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/417/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/517/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/470/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/521/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/470/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/315/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/471/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/499/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/331/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/501/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/502/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/502/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/431/2012 z 18.

októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/433/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/290/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/432/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/461/2012 z 22.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/453/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/452/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/430/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/461/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/462/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/434/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 17NcC/435/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/518/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/519/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/520/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/453/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/455/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/454/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/454/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/459/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/457/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/476/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/474/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/458/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/456/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/303/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/304/2012 z 22.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/457/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/492/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/455/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/494/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/485/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/484/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/484/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/483/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/478/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/486/2012 z 25.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/473/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/516/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/518/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/515/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/513/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/515/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/495/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/493/2012 z 22.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/449/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/516/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/516/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/512/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/509/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/340/2012 z 22.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/510/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/511/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/339/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/508/2012 z 23.
októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/449/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/449/2012 z 22.
októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/514/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/429/2012 z 19.
októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/481/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/485/2012 z 18.
októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/324/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/329/2012 z 23.

októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/492/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/492/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/481/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/488/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/485/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/496/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/495/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 17 NcC/497/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/494/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/491/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/321/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 4 NcC/480/2012 z 19. októbra 2012, sp. zn. 19 NcC/497/2012 z 18. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC/333/2012 z 23. októbra 2012 a sp. zn. 4 NcC/499/2012 z 19. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 1416/2013 až sp. zn. Rvp 1531/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 293/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 4. januára 2013 doručených 116 sťažností obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 1416/2013 až sp. zn. Rvp 1531/2013, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“), ktorých spisové značky sú uvedené v úvode tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenia krajského súdu“). Tieto sťažnosti boli doplnené podaniami sťažovateľky doručenými ústavnému súdu 26. februára 2013.

Zo všetkých 116 sťažností vyplýva, že sťažovateľka Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) doručila žaloby, ktorými sa domáhala svojich nárokov na náhradu škody – nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení, smerujúce proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ku vzniku škody malo podľa nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv zo strany okresného súdu, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Popisom procesných úkonov vykonaných v 116 konaniach vedených pred okresným súdom, v ktorých tak na základe návrhu sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora, ako aj žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo zo strany okresného súdu k oneskorenému rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora a oneskorenému udeleniu poverení na vykonanie exekúcie, sťažovateľka poukázala na to, že práve nesprávny úradný postup okresného súdu poznačený zbytočnými prietáhmi bol dôvodom podania jej žaloby o náhradu škody okresnému súdu, ktorý je zároveň podľa zákona súdom príslušným na prerokovanie a rozhodnutie tejto veci.

Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala v úvode podaných žalôb *„požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námetka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“*.

V rámci odôvodnenia svojej požiadavky okrem iného poukázala na to, že *„Ak bol sám okresný súd ako štátny orgán škodcom v spore medzi žalobcom a štátom, tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcov rozhodoval predmetný spor“*, a ďalej na to, že *„Nerešpektovaním tejto premisy by došlo k negácii zásady nemo debet esse iudex in*

propria causa“, a taktiež poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

Krajský súd svojimi 116 napadnutými uzneseniami rozhodol tak, že nevytlúčil sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí, ktoré sú vedené na okresnom súde a sú označené v úvode týchto sťažností.

Napadnuté uznesenia krajského súdu sú podľa sťažovateľky «nesprávne, zakladajúce zásah do... základných práv, konkrétne:

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy... t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru..., t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom.».

Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním jednotlivých sudcov okresného súdu majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami toho istého okresného súdu, ktorí majú medzi sebou „minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah“, vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí.

V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach k opačnému právnomu záveru ako krajský súd v napadnutých uzneseniach a poukázala aj na právne závery obsiahnuté v judikatúre všeobecných súdov, napr. krajského súdu v rozhodnutí sp. zn. 4 NcC/499/2012 z 19. októbra 2012, judikatúre ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu a odvolávajúc sa na ne uviedla, že „trvá na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná“.

Sťažovateľka tiež nesúhlasila s uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo 6. februára 2013, ktorým boli jej obsahovo obdobné sťažnosti ústavným súdom už odmietnuté z dôvodu nedostatku jeho právomoci na ich prejednanie a rozhodnutie a podľa nej v daných veciach „*je daná právomoc ústavného súdu*“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší tieto rozhodnutia krajského súdu a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými rozhodol v jednotlivých konaniach o jej námietkach zaujatosti proti sudcom okresného súdu.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah 116 sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1416/2013 až sp. zn. Rvp 1531/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II. B.

K namietanému porušeniu práv sťažovateľky

K porušeniu označených práv sťažovateľky malo dôjsť v dôsledku toho, že krajský súd napadnutými uzneseniami nevyklúčil sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania predmetných vecí napriek tomu, že škoda, ktorú si sťažovateľka uplatnila

v podaných žalobách, vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom toho istého okresného súdu.

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprocených princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v Občianskom súdnom poriadku garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávanía a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 14 až § 16 OSP). Okolnosť, že o veci napriek tomu rozhoduje sudca, ktorý mal byť podľa subjektívneho názoru účastníka konania z ďalšej účasti na jej prejednávaní a rozhodovaní vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (v danom prípade sťažovateľky, ktorá podala námietku zaujatosti voči sudcom okresného súdu) a vylúčiť nimi označených sudcov z ďalšieho prejednávanía a rozhodovania veci pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby (v tomto prípade návrh na vylúčenie všetkých sudcov z ďalšieho prejednávanía a rozhodnutia veci pre zaujatosť) a rozhodnúť o ňom. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých „všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje” (I. ÚS 9/00), v dôsledku čoho „do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť iba vtedy, ak by ich rozhodnutia (a im predchádzajúci postup) boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov

spravodlivého procesu, ktoré nebolo napravené ani v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov” (I. ÚS 24/00). Inými slovami, za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy pomocou riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku, nie je možné domáhať sa ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd na jej námietky neprihliadal a označenými uzneseniami rozhodol zjavne neodôvodnene. Ústavný súd však pripomína, že po prerokovaní a následnom vydaní rozhodnutia vo veci samej má sťažovateľka vždy právo v rámci riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov – odvolania a dovolania – namietat aj skutočnosť, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Ustanovenie § 221 ods. 1 písm. g) OSP zakladá prípustnosť odvolania proti každému rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej a § 237 písm. g) OSP zase prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu aj z dôvodu, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Aj z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi, postupov a judikatúry všeobecného súdnictva sú závažné procesné pochybenia v konaní všeobecných súdov (vrátane porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy) dôvodom i na podanie dovolania (IV. ÚS 26/04, IV. ÚS 201/04).

V predmetných konaniach teda v prípade využitia oprávnenia podať dovolanie priamo proti rozhodnutiu krajského súdu v merite veci (nie však proti rozhodnutiam krajského súdu o vznesených námietkach zaujatosti) opätovne existuje „iný súd“, a to Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), povolaný na poskytnutie ochrany základným právam sťažovateľky. Neobstojí teda argumentácia sťažovateľky, že po vydaní napadnutých uznesení krajského súdu nemá žiadne právne prostriedky nápravy prípadného porušenia označených práv.

Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných

prostriedkov nápravy. Takýto postup však vylučuje princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Preto ústavný súd nemá dostatok právomoci na preskúmanie sťažovateľkiných námietok nezákonného sudcu, ktoré smerujú voči napadnutým uzneseniam.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosti sťažovateľky pri ich predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Navyše, ústavný súd k tomu poznamenáva, že pokiaľ by sa v ďalšom priebehu konania objavili nové skutočnosti objektívne a dôvodne vzbudzujúce pochybnosť o nestrannosti a nezaujatosti sudcov konajúcich v sťažovateľkinej veci, môže sa sťažovateľka ochrany svojho práva na prerokovanie veci pred nezávislým a nestranným súdom domáhať vznesením novej námietky zaujatosti (§ 15a OSP), prípadne prostredníctvom opravných prostriedkov [§ 201 a § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) OSP, resp. § 237 písm. g) OSP], o čom svedčí aj judikatúra najvyššieho súdu, v zmysle ktorej: „*Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g) O. s. p. posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval, ak v námietke boli uvedené nové skutočnosti*“ (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 153/96 z 21. augusta 1997).

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach nerozhodoval.

Nad rámec ústavný súd konštatuje, že „*plnomocenstvo*“, ktoré sťažovateľka priložila k ústavnej sťažnosti podanej prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť, je udelené obchodnej spoločnosti Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, a absentuje pri ňom podpis splnomocnenca, ktorý

„*plnomocenstvo*“ prijíma na znak svojho súhlasu. V dôsledku tejto skutočnosti k sťažnostiam doložené splnomocnenia nezodpovedajú dikcii § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde a je neakceptovateľné, aby sťažovateľka, právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, opätovne nerešpektovala zákon o ústavnom súde a predkladala naďalej také sťažnosti, ktoré neobsahujú základné náležitosti ustanovené týmto zákonom, hoci bola na túto skutočnosť viackrát upozornená (napr. vo veciach sp. zn. III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 284/2012, I. ÚS 321/2012 a podobne).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2013